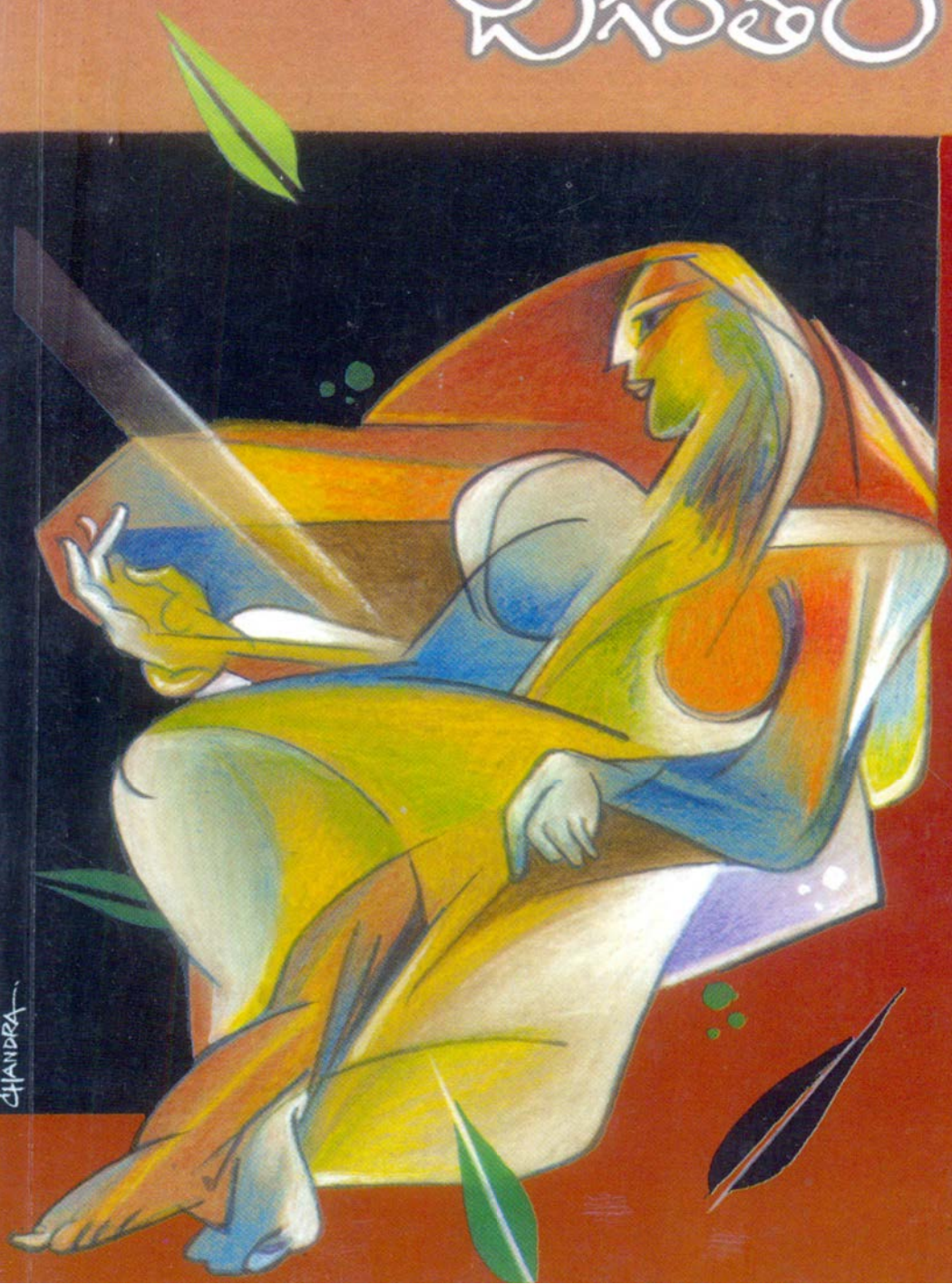

కాశ్యపస్థ వేణుగూపాల

దిశంతం

కాశీభట్ల వేణుగోపాల్

దిగంతం

DIGANTAM (*A Noverl*)
by KASIBHATLA VENUGOPAL

First Edition : February 2003
Second Edition : May 2013

© Author

Published by :
AKSHARAM PRACHURANALU
8711345-10, Nandyal Checkpost
Kurnool - 2
Cell : 95500 79473

For Online Purchases & e Book

 Kinige www.kinige.com

Printed at
Sri Sri Printers
VIJAYAWADA - 520 002
Cell : 9490 634849

₹ : **80**

అంకితం

చావకే అన్నా...
వినకుండా చచ్చిపోయిన
అమ్మకు.....

- వేణు

ముందుగా...

వ్యక్తి ఏకాకి. వాడి అనుబంధాలు, అనుభూతులు, ఖేదాలు, వినోదాలు వాడికి సంబంధించినవే.... వాడి జీవితంలోని లుప్తానుభూతులకి, లబ్ధానుభూతులకి ప్రపంచానికి సంబంధం లేదు... చాలా మటుకు గమనించదు కూడాను... కొండొకచో గమనించినా కేవలం ప్రేక్షకపాత్ర మాత్రమే అది... అయితే సంఘం ఏమిటి?... సాంఘికం ఏమిటి? నైమిత్తికంగా ఒకళ్ళమీదింకొకళ్ళు ఆధారపడ్డం... ఇది కఠోరంగా ఉండొచ్చు.... వాస్తవమెప్పుడు కఠోరమే.... 'నేనున్నంతవరకే ఈ నా ప్రపంచం' (సాగ్రీ)... ఆవిధంగా కొన్ని కోట్ల ప్రపంచాలు ఈ లోకంలో... దైనందిన జీవితంలో జీవనం కోసం చేసే మోసాలూ, ద్రోహాలూ, సహాయాలూ అన్నీ... అన్నీ సాపేక్షాలే...

మనం ప్రేమ అనుకుంటున్నది మన స్వార్థం... ప్రేమ కోసం ఏమైనా చేయగలమని చెప్పుకునేది 'నా కోసం నేనేమైనా చేయగల్గు' అని చెప్పుకోవడమే.... మన ఆలోచనలు మనల్ని నిర్మిస్తాయి.... 'నేను' - 'నా' అన్న భావన ప్రాకృతికంగా, సహజాతంగా మనకుంటుంది. ప్రాణప్రదం అన్నమాటకీ, ప్రాణం అన్నం మాటకీ మధ్య సన్నటి, పల్చటి గీత ఒకటుంటుంది.... ప్రాణప్రదమైనదో, వ్యక్తో నశించినంత మాత్రాన ప్రాణాలుపోవు... ఇది సర్వే సర్వత్రా నిరూపితం... కాబట్టి 'నేను' అన్నది ఈ ప్రపంచ అస్తిత్వానికి పునాది... ఒకానొక శాస్త్రజ్ఞుడు ఒక గొప్ప విషయాన్నో, వస్తువునో కనుగొన్నాడనుకుందాం... అది... 'సర్వేజనా సుఖినోభవంతు' అంటూ చేసాడనుకుంటే పొరపాటే... 'నేను కనుగొన్నాను' అన్న అనుభూతే ప్రధానం... (దీన్ని మనం చాలా విషయాల్లో చూడొచ్చు.... ముందు మానవాళి సౌఖ్యానికి అనుకున్న గొప్ప గొప్ప ప్రయోగాలు మానవాళి నాశన హేతువులవు తున్నాయి) ఇక్కడ ఈ నవలలో నేను చెప్పదలచుకున్న విషయం ఒక్కటే... 'నేను' ప్రధానం... తతిమ్యా సంబంధాలన్నీ మన జీవితపు బండి నడవడానికుపకరించేవే...

‘నేను’ - ‘జీవితం’ రెండూ ఒకటేననుకుంటే ఈ నవలలో రెండు ఎప్పటికి కలవని పాత్రల ద్వారా నాయకుడి జీవితపు బండి దొర్లిపోతుంది... ఆ రెండు దాదాపు ఒకే సమయంలో ఆగిపోతే నాయకుడి జీవితపు బండి ఆగిపోతుందా? ఈ ప్రశ్నను పాఠకులకి వదిలేసి ఆపేసాను.. ప్రతి సంబంధం దిగంతం లాంటిదే... అదో నిరంతర భ్రమ అని చెప్తూ...

సన్ను (రచయితని) వ్యక్తిగతంగా ప్రశ్నిస్తే ఆ రెండు పాత్రలు ఆగినంత మాత్రాన నాయకుడి జీవితపు బండి ఆగిపోదు అని ఖచ్చితంగా చెబుతాను.. ఒకానొక పాత్రకు ప్రత్యామ్నాయాన్ని సూచించాను కూడా... ఎలా అంటే రైలు బద్దీ వేలమైకు ఉన్నా అది ముక్కలు ముక్కలుగా అతికించిందే అవుతుంది... ఒక సహారా నుంచి ఇంకో సహారాకు మనం బదిలీ అయినట్లు... అందుకే ఆద్యంతం నవలలో రైలుబద్దీల ప్రస్తావన తీసుకొచ్చాను... దరు ఉంచి గమనించగలరు.... మన ప్రపంచం, మన జీవితం మన వైయక్తికానుభూతులే... మన మన ప్రపంచాల అస్తిత్వం మనకు మాత్రమే... మన ప్రపంచం మన ప్రాణప్రదమైన వ్యక్తుల ప్రపంచం రెండూ వేరు వేరు... ఈ విషయాన్ని కొద్దిపాటి కంగాళీతో మేళవించి కొంత హాస్యాన్ని జోడించి ‘నేను’ చెప్పగలిగినట్టు ‘నా’ దైన శైలిలో చెప్పాను... అవధరించ ప్రార్థన...

- కాశీభట్ల వేణుగోపాల్

కృతజ్ఞతలు

దీన్ని అనుబంధం నవలగా ప్రచురించిన స్వాతి బలరామ్ గారికి, చంద్రగారికి, ‘రచన’ శాయి గారికి, పూవులు దిద్దిన అబ్బాయి శాస్త్రురికి, సహృదయుడు చలంకి, అక్కయ్యలు జయలక్ష్మి, సావిత్రిలకి, ఎందరో మహానుభావులు అందరికీ.....

- వేణు

జాతస్యహిద్రువోమృత్యుః

- భగవద్గీత

*For what is to die but to stand naked in the wind and to melt
into the sun?
And what is it to cease breathing but to free the breath from
its restless tides, that it may rise and expand.*

- KHLIL GIBRAN

దిగంతం

ఏ ముఖమూ లేని నేను నా ముందు పరిగెత్తుతున్నాను. ముఖమే లేని
యింకో నేను.... నన్నే తరుముకుంటున్నాను.

ముందు పరుగెత్తే నేనూ....

వెనక తరిమే మరో నేనూ....

నా నేనులు వేటాడేదీ వెంటాడోన్నదీ, గాలిస్తున్నదీ....

ఎక్కడో కోర్కెల దొమ్మీలో.... ఏవో ఆశల తొక్కిసలాటలో

పారేసుకున్న ముఖాన్నే....

మనిషి ముఖాన్నే....

ఎంతకీ దొరకదా ముఖం....

ఎక్కడో దూరంగా దిగంతం దగ్గర లీలగా కనీ కనబడకా....

మభ్య పెడుంది...

అలా.... అలా....

అనేకమైన నేనులుగా చీలిపోయి, చిట్టిపోయి, చెదిరిపోయి నిజముఖ
లాలసతో పరిగెడుతూ.. పరిగెడ్చూ.... అలసిపోయి... ఉన్నట్టుంది మెట్లు;

ఎక్కుతున్నాను... ఎక్కుతున్నాను... ఎక్కుతూనే వున్నాను...

యెంతకీ మెట్లు మాయం కావు...

అలుపొచ్చేస్తోంది...

చెమటలు కారిపోతున్నాయి.

సహస్ర బాహువుల్లో చెమట తుడుచుకుంటూ... మెట్లు
 ఎక్కుతూనే వున్నాను...
 ఏవో తెలీని ఎత్తులకెళ్లిపోతున్నాను...
 పైకి... యింకా యింకా ఎత్తులకు....
 కిందికి చూస్తే కళ్ళు తిరుగుతున్నాయి...
 కాళ్ళు పట్టు తప్పిపోయాయి....
 మెట్ల మీంచి జారిపోయాను...
 పడుతున్నాను... ఏవో అగాధాల్లోకి... అడుగు తెలీని అగాధం లోకి....
 పడుతూనే వున్నాను... పడుతూనే వున్నాను...
 దభ్యుని... ధనాల్మని
 ఉలిక్కిపడి లేచాను...

“ఏయ్ దొంగలంజా! ముగ్గురం ముందుగాల్నించే యీడ బిందెలేస్కోని
 కూసోనుంటే మజ్జెలేకి సొరబడ్డా?

ఫో... కుంటి లంజా!”

లేచి కూచున్నాను....

ధనాల్మని చప్పుడు...

తలుపు వారగా వచ్చిపడిన అల్యూమినియం డేగిశా వూగుతోంది...

‘టుకూ...టుకూ... మని శబ్దం చేస్తూ....

ఒళ్ళంతా చమటలు పట్టి ఉన్నై, లేచి జారిపోయిన లుంగీని కట్టుకుని మెల్లిగా
 వచ్చి బైటికి తొంగిచూశా.

బైట యింకా చెదురుమదురుగా చీకట్లు... మసక మసకగా వుంది. నాకు
 నలభై రెండేళ్ళుగా పరిచయమైన నీడ కుడికాలు యీడ్చుకుంటూ నా వైపుకే
 కదిలోస్తోంది.

“ఫో... మూకిలంజా... మల్లా యీడకెల్లోచ్చినావంటే కాల్లించుతా
 నీయమ్మ..” వెనకాల వెలగని వీధి దీప స్తంభానికి పక్కనున్న మున్నిపల్ నల్లా దగ్గర్నుంచీ
 వినిపించింది.

కాలీడ్చుకుంటూ వచ్చిన నీడ వంగి అల్యూమినియం డేగిశాని తీసుకుని
 మళ్ళీ కాలీడ్చుకుంటూ వెనక్కే వెళ్తోంది.

నాకు తెల్పు ఈ ప్రపంచంలో ఈ కుంటి ముసిలి మూగిదాన్ని యెవరూ అది చేయాలనుకున్న పనినాపలేరని.

గబగబా వెళ్ళి చెయ్యి పట్టుకున్నా 'పద' అన్నట్లు యింట్లోకి తర్జని చూపించా.

అవిటి కాలిమీదున్న చేత్తో నా చేతిని తప్పించి మళ్ళీ కదిలింది ఆ ముసలిది.

'ఛం... మళ్ళీ ఉదయాన్నే సూర్యుడు కూడా పొడవకుండానే జుగుప్సాకరమైన మాటల్ని వినాల్సిస్తుంది. పరోక్షంగా పడనూపడాల్సిస్తుంది. కోపం జ్ఞానాన్ని తొక్కి ముందుకు పోయింది. సరసరా ముందుకు రెండడుగులు వేసి ఆ అల్యూమినియం దేగిశాని బరుక్కున గుంజుకుని దాదాపు పరుగులాంటి నడకతో ఇంట్లో లోపలికొచ్చా. లోపలికొచ్చి కోపంగా ఆ గిన్నెని తలుపు మూలకి గట్టిగా కుక్కాను. ఆ విసురుకు ఆ మూల్లో వున్న మొండిపరక చెయ్యి మీద పడింది.

కోపం యింకా ఎక్కువైంది.

తెరచి వున్న తలుపుకు అడ్డంగా నీడపడింది. నాకు నలభై రెండేళ్ళుగా తెలిసిన నీడ... నా కన్నం పెట్టిన నీడ... కుండి నీడ... నన్ను కన్న నీడ... మూగినీడ... నిశ్శబ్దంగా లాలిపాడిన నీడ... ముసలినీడ... పాడైపోయిన నీడ... ఆడ నీడ... అమ్మ నీడ...

నాకున్న ఒక్క తోడు ఒకే ఒక్క తోడు ఆ నీడ!

మళ్ళీ వంగి ఆ అల్యూమినియం దేగిశాని తీసుకుని కాలీడ్చుకుంటూ... కుంటుకుంటూ కొణాయి వైపుకు కదిలింది.

నాకు ఖచ్చితంగా తెల్పు ఆ దేగిశాడు నీళ్ళు పట్టుకునే తీరుతుంది ముసిల్లి.

ఒక్కసారి నిస్సత్తువ ఆవరించింది ఒళ్ళంతా. నెమ్మదిగా కదిలొచ్చి చాప మీద కూలబడ్డా, కూలబడి దిండు కింద తడిమా...

చేతికి ఏ మాత్రం స్నేహం లేకుండా కరుకుగా ఖాళీగా తగిలింది బీడీ కాగితం.

కోపమింకా యెక్కువైంది!

కసిగా దాన్ని బైటికి తీసి బాగా నులిమి వుండచేసి బలంగా బైటికి విసిరా గుమ్మానికి కొట్టుకుని ఆ వుండ యెగిరొచ్చి మళ్ళీ నా ముందే పడి దొల్లింది... దొక్కుతూ నన్ను చూసి వెకిలిగా నవ్వుతున్నట్లనిపించింది...

కోపం! నసాళానికంటింది!

ఆ వుండ వేపు తీక్ష్ణంగా చూశా.

చిన్ని వుండ... యెర్ర కాయితపు బీడీ కాయితపు వుండ. చిన్న చిన్న మడతల్లో
చిన్న గోళీ సైజు వుండ.

రక్కున కల గుర్తొచ్చింది... కలలోని నా ఖాళీ మొహం గుర్తొచ్చింది... నేను
వెదుకుతున్న మొహం... నా ముఖం... దుర్బిణిని తిప్పి వెనకనుంచీ చూస్తే కన్పించినట్లు
చిన్నగా అయిన నా మొహం.. ముడతల వుండ ముఖం... కాయితపు మొఖం వుండ...
బీడీ కాయితపు వుండ... నా ముఖం...

దొరికింది దొరికింది నా ముఖ శకలం... దీన్ని తీసి అతికించడానికి నేను
మళ్ళీ నా కలలోకి వెళ్ళాలి.

జాగ్రత్తికి సుషుప్తికీ మధ్య వైరుధ్య సాపేక్షత!

మహాద్భుతమైన చిరునవ్వు నా మొహమ్మీద చిగురించింది. సగటు మనిషి
నవ్వాడు ఓ చిర్నవ్వు.

కోపం తగ్గిపోయింది.

* * *

లేచి గోడకు తగిలించిన చొక్కా తీసా... చొక్కా కంటే ముందుగా మేకుకు
వేలాడోన్న క్యాలెండరు గడిచిపోయిన నెలలోని తారీఖుల్ని అలక్ష్యంగా చూపుతోంది.

దానివేపు నిర్వికారంగా చూసి, ఖాళీ చొక్కాలోకి సగం దూరి బైటికి పూర్తిగా
వచ్చేశా.

బైట కొళాయి దగ్గర గుంపుగా వుంది.

స్ట్రీట్ లైట్ స్తంభానికి కట్టిన చిన్ని కట్టకు చవిటి పిర్ర ఆనించి అవిటికాలు
నిక్కజాపి కూచునీ నిలబడీ అటుయిటూ కాకుండా... తాను చేయని తప్పుకు అరవై
యేళ్ళ శిక్ష అన్నట్లు గోడకుర్చీ వేసినట్టు కనిపించింది అమ్మ...

కొళాయి దగ్గర్నించీ సాగిన బిందెల బకెట్ల గిన్నెల డబ్బాల క్యూలో చాలా
పొగరుగా, దర్పంగా, మొండిగా కనిపించింది అల్యూమినియం డేగిశా అమ్మలాగా...

ఈ ముసలి కుంటి మూగి ముండకున్న తెగువ ధైర్యం నాకెందుకు రాలేదో
నాకర్థం కాదు... బహుశా: యింకోవేపు మనస్థైర్యం అబ్బి వుంటుంది. వద్దు వద్దు
ఛ...ఛ... అసలు అటు వేపుకే ఆలోచన వెళ్ళకూడదు.

చేరిన కొత్తల్లో సిగ్గుతో చితికి చిద్రాలై పొయ్యోవాణ్ణి. కానీ యేం చేయగలం. అవసరం అన్నిటినీ అధిగమింపచేస్తుంది. యిప్పుడు నిర్లజ్జగా యెవడేనా వెళ్తోంటే వాణ్ణి తోసి మరీ దూరగలను పాయిఖానాలోకి.

ప్యే... కాలం!

సాయిబాబా బంకులోంచి స్యాండల్వుడ్ బస్తీ ఘుబాళిస్తోంది. బంకు ముందు స్టూల్మీద మూడుక్రేట్లతో పాలప్యాకెట్లున్నాయి. నానా గందరగోళంగా అయ్యప్ప భక్తిగీతాల రొద... సాయిబాబా బంకులోంచే!

పక్కవీధినించి వచ్చే ఆవిడ పాలప్యాకెట్ కొని హెయలుగా నడుస్తూ పోతోంది. ఆమె పుష్పభాగం నా వేపుకుంది. ఆమెకి యెదురుగా సూర్యుడు... సూర్యకాంతి ఆమె మీద పడి ఆమెలోంచి నన్ను చేరుతోంది. పల్లటి మాక్సీలోంచి సూర్యకాంతి దత్తమైన ఆడనీడ సౌందర్య శోభకు గుండె గునగునామంటుంటే... తప్పుతప్పని నలభై రెండేళ్ళ బ్రహ్మచారి నాలుకకొరుక్కుంటున్నాడు.

సరాలు జివ్వుమన్నాయి. ప్రాకృతిక లిప్పల చెల్లింపుకు యెందుకింత కష్టపడాలి?

నిజమే... ఆకలేయంగానే అలా అలవోకగా అన్నం తినేయలేంగా! దాన్ని సంపాదించుకోవాలి.

ఒక్క నిద్రమాత్రం ఎక్కడేనా పోవచ్చు.

మళ్ళీ ఒకటి రెండులకూ కష్టమే.

సభ్యాసభ్యతలు...!

సాయిబాబా బంకు ముందు నిలుచున్నా. నిత్యదరిద్రుణ్ణినా సాయిబాబా నన్ను నిరసించడు... పాపం..!

“గుడ్ మార్నింగ్ సారీ!” నోరంతా తెరచి ‘మార్నింగ్’లో ‘ణ’ను నోటి నిండుగా పలికిస్తూ అన్నాడు.

బదులుగా చిరునవ్వు నవ్వి.

“అరపెట్టి సిగరెట్లూ, ఓ కట్టబీడీలూ యివ్వు సాయీ! నిన్ను పాండ్రంగారావు సారో మాట్లాడా, చెప్తానన్నాడు మండే నించే వెళ్ళొచ్చు నీవు. నెక్స్ట్ మార్చికి డెఫినెట్లీ యూ విల్బీ ఆగ్రాజువీట్...” నవ్వుతూ అన్నా.

“థ్యాంక్స్ సార్! ఎట్టజేసైనా యీ సంవత్సరానికి బియ్యే పూర్తి గావాలూర్. నీకు జూస్తే జెప్పనీకె పుర్నత్తు లేకపాయె...” సిగరెట్లని ఖాళీ రెడ్డిస్ ప్యాక్లో పెట్టియిస్తూ అన్నాడు సాయిబాబా.

వాడికి థ్యాంక్స్ చెప్పి పాల ప్యాకెట్ పట్టుకు నొస్తాంటే. దార్లో పాయిఖానా మెట్లు దిగడానికి ముడ్డి వెనక్కు తిప్పి వేళ్ళ మధ్య ఖాళీ డబ్బా పట్టుకుని, అవిటి కాలిని గాల్లో ఆడిస్తూన్న అమ్మ కనిపించింది. మొహమంతా బిగపట్టి వుంది బాధతో.

మళ్ళీ నన్ను నేను గొంతు పిసుక్కున్నాను.

మువెంటరీ అంతే... యింకో రెండేళ్ళపోతే... నేను రాయిలా అయిపోతానేమో! అప్పుడెలాంటి దృశ్యమూ నన్ను కదిలించలేదేమో!

తలపక్కకి తిప్పి కాండ్రించినట్టు చేసి గొంతులోని ఖేదాన్ని ఉమ్ములా చేసి తుపుక్కున ఊసా.

యెన్నిసార్లు ఉమ్మినా... అసలు కక్కినా కూడా లోపల చెలమలా బాధ వూరుతూనే ఉంటుంది.

బాధ నన్ను బాధపెట్టడం మానేస్తుందేమో ఆఖరికి కొన్నాళ్ళకి.

నిజమే... బాధ కూడా నిరంతరం కొనసాగితే మొనాటనస్గా అయిపోయి నిర్వికారంగా మిగలుతానేమో... అప్పుడసలు సుఖం దార్లో తగిలినా దాన్ని గుర్తించకుండానే సాగిపోతానేమో... యేమో...?

నిజమే...! యిప్పటికే మనసూ శరీరమూ రెండు మొద్దుబారిపోయాయి చావలేము కాబట్టి. చచ్చేవరకూ బ్రతకాలి కాబట్టి... బ్రతుకును వెళ్ళదీస్తూ.

అంతేనా? కాదేమో...!

యేదో మూల రేపు గురించిన చిరు ఆశారేఖ చురుక్కుమనేలా మనసుని గుచ్చుతూ ముందుకు తోలుతుందేమో! యేమో?

పాలప్యాకెట్నీ చూసిన అమ్మకంట్లో మెరుపు

కుంటెమ్మ కంటి మెరుపు

కాళ్ళు కడుక్కుంటూ స్టావేపు చెయ్యి చూపించింది అమ్మ. దీర్ఘంగా నిట్టూర్చి స్టా ముందు కూర్చుని బర్నర్ని వూడబెరికి వత్తులు పైకి చేసి నుసినల్ని బీర్సీసాలో కిరసనాయిల్ స్టాలో నింపి, స్టా అంటించి, ఒక బీడీ వెలిగించి, వెళ్ళి కుళాయి దగ్గరున్న

End of Preview.

Rest of the book can be read @

<http://kinige.com/kbook.php?id=1802>

* * *

Read other books by Kasibhatla Venugopal @

**[http://kinige.com/kbrowse.php?via=author
&name=Kasibhatla+Venugopal&id=369](http://kinige.com/kbrowse.php?via=author&name=Kasibhatla+Venugopal&id=369)**